

Controle van vogelhouders

Inleiding

De Natuurinspectie is een gespecialiseerde dienst van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) die de controle op de naleving van de regelgeving over bos, natuur, jacht, riviervisserij en beschermde soorten als kerntaak heeft.

De bevoegdheden van deze dienst worden bepaald in het milieuhandhavingsdecreet¹ (MHD) en zijn uitvoeringsbesluiten .

De regels waaraan vogelhouders zich moeten houden worden vermeld in het 'soortenbesluit'² onder hoofdstuk 6 : het houden van beschermde vogels in gevangenschap.

Hoe en wat wordt er gecontroleerd?

Om de naleving van de regels inzake vogelbescherming te controleren doen de natuurinspecteurs een beroep op de hen in het MHD toegekende toezichtsrechten. Zo hebben ze een recht:

- ✓ om elke plaats vrij te betreden (voor plaatsen die tot de privésfeer behoren is de toestemming van de bewoner of een machtiging van een rechtbank nodig)³;
- ✓ om documenten in te zien en te kopiëren;
- ✓ om zaken te onderzoeken en mee te nemen om ze te laten onderzoeken (tegen afgiftebewijs);
- ✓ om transportmiddelen te onderzoeken.

Een controle bestaat meestal uit een onderzoek van de volièrres en aanpalende hokken in de tuin, de zolder en de kelder. De vogels worden gecontroleerd op hun legaliteit, de correctheid van de ring en de gegevens die daarop staan. Het is verboden vogels te **bezitten** die niet of niet correct geringd zijn⁴.

Daarnaast wordt ook gekeken of er verboden vangstmateriaal aanwezig is. Daarbij worden twee categorieën onderscheiden:

---

¹ Titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

² Besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 met betrekking tot de soortenbescherming en het soortenbeheer

³ Een speciaal geval is een heterdaadbetrapping. Wanneer de natuurinspecteur effectief vaststelt dat er vogels gevangen worden heeft hij het recht om in aanwezigheid van een officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Koning onmiddellijk een huiszoeking uit te voeren zonder een huiszoekingsbevel van de onderzoeksrechter.

⁴ Vogels die afkomstig zijn uit een ander Belgisch Gewest of een andere lidstaat van de Europese Unie kunnen met een microchip gemerkt worden als alternatief voor de pootring; het bezit van dergelijke vogels zonder (correcte) ring of microchip is uiteraard eveneens verboden.

1. middelen waarvan het **bezit** verboden is zoals:
  - 1.1. vogelvangstnetten (oppervlakte groter van 1m², maaswijdte tussen 11 en 29 mm);
  - 1.2. mistnetten;
  - 1.3. vogelvangkooien van allerlei aard (behalve trechtersvallen en Larssenkooien);
  - 1.4. klemmen en vallen.

2. middelen waarvan het **gebruik** verboden is zoals:
  - 2.1. strikken en stroppen;
  - 2.2. lijm;
  - 2.3. haken;
  - 2.4. blindgemaakte of verminkte levende dieren;
  - 2.5. spiegels;
  - 2.6. vergif of giftig lokaas.

Het MHD laat toe dat deze zaken door de natuurinspecteurs worden meegenomen. Er wordt een inventaris van deze zaken opgemaakt en toegevoegd aan het proces-verbaal.

Wanneer de vogelhouder van deze zaken vrijwillig afstand doet beslist de Natuurinspectie over de bestemming ervan. Doorgaans worden deze zaken onmiddellijk vernietigd.

Doet de vogelhouder geen vrijwillige afstand, omdat hij of zij bijvoorbeeld van mening is dat het niet gaat om verboden middelen, dan worden die zaken bewaard tot de rechterlijke of bestuurlijke instanties zich hebben uitgesproken over het misdrijf. Zaken waarvan de rechter of de bestuurlijke instantie beslist dat ze verboden bezit of gebruik uitmaken worden doorgaans onmiddellijk vernietigd. Zaken waarover men oordeelde dat ze niet verboden zijn kunnen op eigen initiatief afgehaald worden.

Indien u nog in het bezit bent van verboden tuigen kan u best onmiddellijk zelf overgaan tot de vernietiging ervan. De boetes die hiervoor worden uitgesproken zijn immers niet mals.

Indien u eraan twijfelt of een bepaald tuig verboden is kan u steeds raad vragen aan de Natuurinspectie van uw provincie.

Het MHD voorziet verder dat niet-reglementaire vogels in goede conditie onmiddellijk mogen vrijgelaten worden. Vogels die eerst een tijdelijke opvang in een vogelopvangcentrum nodig hebben worden meestal voorzien van een officiële ring van het Belgisch Ringwerk voor ze worden vrijgelaten.

Wat als de controle geweigerd wordt?

Vogelhouders die het toezicht verhinderen kunnen zich schuldig maken aan het misdrijf 'weigering van toezicht'. De natuurinspecteurs maken hiervan een proces-verbaal op en verzenden dit naar de procureur de Konings.

Wat zijn als vogelhouder mijn rechten bij een controle?

Natuurinspecteurs zijn gehouden om zich te legitimeren als men daarom verzoekt. Verder oefenen ze hun opdrachten onafhankelijk en neutraal uit.

Natuurinspecteurs mogen, behalve bij heterdaad, zonder toestemming van de vogelhouder, of zonder machtiging van de politierechtbank of bevel van de onderzoeksrechter geen zoekingen verrichten op plaatsen die tot de privésfeer behoren.

Indien u wordt verhoord over de feiten kan u niet verplicht worden uzelf te beschuldigen. U kan zelfs verkiezen om te zwijgen en u hebt het recht om voorafgaand aan het verhoor een advocaat naar keuze te raadplegen. U kan ieder element dat in uw voordeel pleit aan het dossier laten toevoegen.

Zin in meer ?

MHD → <http://www.vhvm.be/relevante-wetgeving/milieuhandhavingsdecreet>

Soortenbesluit → http://www.natuurenbos.be/nl-BE/wetgeving_en_subsidies/wetgeving/soortenbescherming/vlaams

-----

Contactgegevens:

ANB - Natuurinspectie Antwerpen Gebouw Anna Bijns Lange Kievitstraat 111/113 bus 63 2018 Antwerpen Tel: 03 224 62 62 Fax: 03 224 60 90 natuurinspectie.ant.anb@vlaanderen.be	ANB - Natuurinspectie Limburg Koningin Astridlaan 50 bus 5 3500 Hasselt Tel: 011 74 24 50 Fax: 011 74 24 99 natuurinspectie.lim.anb@vlaanderen.be
ANB - Natuurinspectie Oost-Vlaanderen Virginie Lovelinggebouw Koningin Maria Hendrikaplein 70, PB 73 9000 Gent Tel. 09 276 20 00 Fax 09 276 20 05 natuurinspectie.ovl.anb@vlaanderen.be	ANB - Natuurinspectie Vlaams-Brabant Domein Groenenberg Konijnestraat 172 1600 Sint-Pieters-Leeuw Tel: 02 454 86 34 Fax: 02 454 86 38 natuurinspectie.vbr.anb@vlaanderen.be
ANB - Natuurinspectie West-Vlaanderen Jacob van Maerlantgebouw Koning Albert I-laan 1/2 bus 74 8200 Brugge Tel: 050 24 77 95 Tel: 0499 94 93 77 (buiten kantooruren) Fax: 050 24 77 45 natuurinspectie.wvl.anb@vlaanderen.be	ANB - Natuurinspectie Centrale Diensten Koning Albert II-laan 20 bus 8 1000 Brussel Tel: 02 553 75 38 Fax: 02 553 81 05